

SUOMEN CP-LIITTO RY

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

Sisältö

4	Toiminnanjohtajalta: Juhlavuosi 60 – uudistuminen jatkuu ja muutoksiin vastataan
6	Vaikuttamistoiminta: Vaikuttamalla epäkohdat esiin
7	Viestintä: Tietoa, tukea ja tarinoita
8	Jäsenyhdistysten tukena
9	Nuorten oma toiminta
9	Liikunnan ilo kuuluu kaikille
10	Aikuisille: Rohkeutta olla oma itsensä
11	Perheille: Hengähdyshetkiä, iloa ja elämyksiä
12	Sosiaalinen valmennus: Aitoja kohtaamisia ja uusia ystäviä
13	Perhelomitustoiminta vahvistaa vanhempien voimavaroja
13	Avustajapalvelu tukee osallisuutta
14	Palvelutoiminta: Mielekästä ja turvallista arkea
15	Talous, tilat ja lakisääteiset asiat

Cp-vamma

on yleisin lapsuudessa diagnosoitu, elämänmittaista ja säännöllistä kuntoutusta edellyttävä oireyhtymä. Neurologinen liikuntavamma, johon liittyy monia liitännäisoireita. Suomessa on noin 7 000 henkilöä, joilla on cp-vamma.

Mmc

on liikuntavamma, joka syntyy sikiöaikana. Toimintarajoite riippuu siitä, missä kohtaa selkärankaa vamma on. Yleensä aiheuttaa tunto- ja halvausoireita alaraajoissa, lantiossa tai vartalossa. Suomessa on noin 1 200 henkilöä, joilla on mmc.

Hydrokefalia

aiheutuu epätasapainosta aivoselkäydinnesteen tuotannossa ja takaisin imeytymisessä. Oireita voivat olla päänsärky, pahoinvointi tai tasapainovaikeudet. Hoidetaan asettamalla suntti. Suomessa on noin 2 500 henkilöä, joilla on hydrokefalia.

Normaali-paineinen hydrokefalia

on tuntemattomasta syystä yleensä ikäihmisille ilmaantuva aivo-selkäydinnesteen kierron häiriö. Diagnosointi vaikeaa. Hoidetaan sunttileikkauksella. Suomessa on noin 11 000 henkilöä, joilla on nph.

Suomen CP-liitto ry pähkinänkuoressa

Suomen CP-liitto ry on vuonna 1965 perustettu valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia, normaalipaineinen hydrokefalia sekä heidän läheisensä. Toimintapiiriimme kuuluvat myös ihmiset, joilla on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriiikan vaikeuksia. Suomessa on noin 21 000 ihmistä, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia tai normaalipaineinen hydrokefalia. Kun heidän läheiset lasketaan mukaan, nousee luku noin 100 000:een. Noin viidellä prosentilla lapsista on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriiikan vaikeuksia.

CP-liitto ja sen jäsenyhdistykset ympäri Suomea järjestävät toimintaa, joka mahdollistaa vertaistuen saamisen ja antamisen. Järjestämme koulutuksia sekä tarjoamme tukea ja neuvontaa toimintapiiriimme kuuluville ihmisille, heidän läheisilleen ja ammattilaisille. Teemme valtakunnallista vaikuttamistyötä ja valvomme vammaisten henkilöiden oikeuksia.

Strategiakausi 2021–2025

Arvomme:

Välittäminen, osallisuus ja vaikuttaminen.

Mottomme: Ihminen lähellä.

Toimintamme painopisteet:

1. välittävää vertaistukea ja osallistavaa toimintaa
2. näkyvää vaikuttamistyötä
3. laadukasta palvelutoimintaa
4. riittävät toimintaresurssit.

CP-liitto tuottaa myös palveluja ihmisille, joilla on vamma. Tarjoamme vammaispalvelulain mukaisia asumispalveluja Turussa ja Helsingissä ja vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa Helsingissä Malmilla. Tarjoamme myös henkilökohtaista apua, tulkkauspalveluja sekä kommunikaatio-ohjausta ja -opetusta.

CP-liiton ylin päättävä elin on liittokokous. Toiminnasta huolehtii syysliittokokouksen valitsema hallitus.

Juhlavuosi 60 – uudistuminen jatkuu ja muutoksiin vastataan

Suomen CP-liitto ry täyttää 60 vuotta vuonna 2025. Vuosikymmenten aikana CP-liitosta on tullut merkittävä ja arvostettu sosiaali- ja terveysjärjestö. Tämä on perustunut ja perustuu siihen, että suomalaisessa yhteiskunnassa on tarve toiminnallemme. Se käsittää toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten oikeuksien valvontaa, toimintaa ja palvelutuotantoa.

Vuosikymmenet eivät ole olleet helppoja toiminnallemme. On vaatinut paljon työtä, että CP-liitto pystyy tarjoamaan nykyisiä palveluja ja tukitoimia toimintapiiriimme kuuluville ihmisille. Näiden perustana on tieto ja tuntemus tarvittavista palveluista ja tukitoimista. Tätä tietoutta on tullut vuosikymmenten aikana. Laajemmalti yhteiskuntaan on vaikutettu yhdessä muiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa. Tästä esimerkkinä on vuonna 1988 voimaantullut vammaispalvelulaki. Se oli merkittävä lainsäädännön uudistus, joka velvoitti tarjoamaan tukitoimia ja palveluja vammaisille henkilöille.

Kun katsomme eteenpäin, on haasteita edessämme. Rahoituksen osalta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen (STEA) avustusten vähentyminen nykyisellä eduskuntavaalikaudella on merkittävä. Palvelutoiminnassa kilpailu on kovaa ja palveluntuottajan on täytettävä moninaisia vaatimuksia. Pohdittava kysymys on, miten säilyttää yleishyödyllisyys tilanteessa, jossa suurin osa tuotoista ei ole STEA avustuksia. Rahoituksen turvaaminen avustuksilla vaatii osaltansa sen ymmärtämistä, mikä merkitys on sosiaali- ja terveysjärjestöillä toimintapiiriin kuuluvien ihmisten kannalta.

Vuonna 2025 jatkamme viime vuosina määrätietoista työtämme asioiden eteenpäin viemiseksi. Nämä vaativat asioihin tarttumista ja päätösten tekemistä vaikeistakin asioista. Jos emme tee tarvittavia toimenpiteitä, on niitä mahdollisesti tehtävä pakon edessä. Tällöin saattaa olla huomattavasti vähemmän vaihtoehtoja valittavanamme.

Toimintamme on pitkäjänteistä ja menemme eteenpäin. Jatkamme vaikuttamista siihen, että suomessa otetaan käyttöön seurantaohjelma cp-vammaisille henkilöille. Pohjoismaista yhteistyötä kehitetään ja CP Norden kokoontuu Suomessa joulukuussa 2025. Juhlavuonna on myös eri paikkakunnilla tapahtumia. Vuonna 2025 päättyy strategiakausi 2021–2025 ja aloitamme uuden strategiakauden valmistelun vuosille 2026–2030. Toimintamme sisältää mm. sosiaalista valmennusta, lapsiperheille suunnattua toimintaa ja aikuistoimintaa.

Toiminnan mahdollistaminen vaatii lainsäädännön ja erilaisten sitoumusten täyttämistä. Lisäksi on oltava riittävät taloudelliset toimintaedellytykset, jotta voimme toimia. Rahoituksemme koostuvat STEA avustuksista, palvelutoiminnan tuotoista ja lahjoituksista.

Velvollisuutemme on, että käytämme rahoituksen vaikuttavasti ja olemme luottamuksen arvoisia. Yhdessä luottamushenkilöidenkin ja työntekijöiden kanssa vastaamme tulevaisuuden haasteisiin. Siksi on kiinnitettävä huomiota mm. osaamiseen ja organisaation toimivuuteen. Kiinnitämme huomiota hyvään henkilöstöpolitiikkaan ja osaamisen kehittämiseen.

Juha Lappalainen
toiminnanjohtaja
Suomen CP-liitto ry

VAIKUTTAMALLA EPÄKOHDAT ESIIN

Vaikuttamistoimintamme tarkoitus on tuoda esille toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten asioita suomalaisessa yhteiskunnassa sekä tehdä cp-vammaa, mmc:ä, hydrokefaliaa ja normaalipaineista hydrokefaliaa tunnetuksi. Lisäksi vaikutamme yhdessä muiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa siihen, että sosiaali- ja terveysjärjestöillä olisi toimintaedellytykset toimintaansa tulevaisuudessa. Lisäksi vaikutamme vammaisten henkilöiden asioihin yleisesti ja tuomme erityisesti esille niitä epäkohtia, joilla on vaikutusta toimintapiiriimme ja heidän läheistensä jokapäiväiseen elämään.

Vaikuttamistoiminnan painopisteet vuonna 2025 ovat:

1. Terveystenhuolto ja seurantaohjelma

Jatkamme terveydenhuoltoon vaikuttamista, jotta siellä osattaisiin ottaa nykyistä paremmin huomioon toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset muun muassa liittännäisöireiden osalta. Tähän liittyen teemme yhteistyötä kansanedustajien, hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän kanssa. Tässä yhteistyössä hyödynnämme muiden Pohjoismaiden tietämystä cp-vammasta liittännäisöireineen.

2. Kuntoutus

Kuntoutuksen osalta vaikutamme sekä Kelelaan että hyvinvointialueisiin. Yhteistyötä teemme muiden vammaisjärjestöjen kanssa. Olemme yhteydessä viranhaltijoihin ja päättäjiin niistä epäkohdista, mistä CP-liitto ja muut sidosryhmämme ovat saaneet palautetta kuntoutuksen toimivuuden osalta.

3. Tulkkauspalvelujen toimivuus

Puhevammaisten henkilöiden osalta vaikutamme siihen, että tulkkauspalvelut toimivat tarkoituksenmukaisesti. Yhteistyötä teemme sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa, joita koskevat tulkkauspalvelut. Yhteistyötä tehdään myös eri organisaatioiden kanssa, joilla on ensisijainen vastuu vammaisten henkilöi-

den tulkkauspalvelujen toimivuudesta.

4. Varhaiskasvatus ja opetustoimi

Jatkamme toimintarajoitteisiin liittyvän tiedon levittämistä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen ammattilaisille muun muassa sarakuvamateriaalin avulla. Liikunnan osalta jatkamme vaikuttamista kuntiin, jotta siellä osattaisiin ottaa huomioon soveltavan liikunnan antamat mahdollisuudet vammaisille henkilöille.

5. Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain sekä asiakasmaksujen seuranta

Seuraamme vammaispalvelulain toteutumista ja viestitämme mahdollisista saaduista epäkohdista päättäjille ja viranhaltijoille. Painopisteinä seurannassa ovat, onko siirtymä tapahtunut sosiaalihuoltolain järjestämistä vastuulle perusteettomasti. Tähän liittyen seuraamme myös asiakasmaksujen vaikutuksia vammaisten henkilöiden kannalta.

6. Toimintaedellytysten turvaaminen

Teemme yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa riittävän rahoituksen turvaamiseksi. Vaikutamme yhdessä muiden sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa siihen, ettei oma varainhankinta automaattisesti vähentäisi STEA avustuksia.

Näkemyksemme on, että sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoitus olisi turvattava pääasiassa valtion budjetista tulevalla STEA avustuksilla, palvelutoiminnalla ja pienimuotoisilla lahjoituksilla. Jos järjestöt joutuvat turvautumaan lahjoituksiin yhä enemmän, tämä tarkoittaisi toiminnan rahoituksen osalta varainhankinnan rakentamista ja risikit olisivat suuret, kun eri järjestöt kilpailisivat toistensa kanssa lahjoituksista. Pidemmällä aikavälillä suomalainen sosiaali- ja terveysjärjestöjen malli olisi erilainen kuin nykyään. Tämä ei olisi sosiaali- ja terveysjärjestöjen apua tarvitsevien etu.

Juha Lappalainen

TIE TOA, TUKEA JA TARINOITA

CP-liiton viestintä välittää tietoa ja tuottaa materiaaleja CP-liiton toimintapiiriin kuuluvien ihmisten vammoista ja niiden liitännäis-oireista henkilöille, joilla on vamma, heidän läheisilleen sekä ammattilaisille. Jaamme tietoa tuista ja palveluista, vinkkejä arjen haasteisiin sekä vertaistuellisia tarinoita.

Tuemme liiton asiantuntijoita heidän työsäään ja jäsenyhdistyksiä viestinnän suunnittelussa ja toteuttamisessa. Edistämme vaikuttamistyön avulla toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten oikeuksia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnallisella tasolla. Kerromme liiton toiminnasta, vaikuttamistyöstä sekä muista toimintapiirimme ihmisiä kiinnostavista asioista selkeällä ja mielekkäällä tavalla eri viestintäkanavissamme.

Tietoa ja tukea yhdistyksille

Osallistumme tiiviisti liiton 60-vuotisjuhlinnan viettoon tuoden yhdistysväen kuulumisia ja liiton historiaa esiin ympäri Suomea.

Järjestämme CP Norden -tapaamisen Suomessa joulukuussa 2025. CP Norden on pohjoismainen yhteistyöelin, joka jakaa hyviä käytäntöjä eri maiden kesken ja korostaa toiminnassaan toimintapiirin ihmisten osallisuutta. Ennen CP Norden -tapaamista kansainvälisenä vammaisten päivänä 3.12.2025 järjestämme yhteistyössä ammattikorkeakoulu Arcadan kanssa cp-seminaarin.

Tuemme entistä tiiviimmin yhdistysten vapaaehtoisia. Vapaaehtoistyön kuormittavuuden ja muun muassa saavutettavuusdirektiivin teknisten vaatimusten vuoksi liiton viestintä on ottanut vastuun yhdistysten verkkosivuille tulevan tiedon päivittämisestä. Käymme kouluttamassa vapaaehtoisia yhdistysten kehittämispäivillä Siilinjärvellä ja tuotamme valmiin diaesitysmateriaalin toimintapiiriimme ihmisten vammoista vapaaehtoisten käytettäväksi.

Jatkamme vuonna 2024 aloittamaamme yhdenvertaisuuskasvatusta lisäämällä opettajien ymmärrystä, kun oppilaalla on vamma.

Edistämme osallisuutta ja välitämme vertaistukea kannustamalla toimintapiiriimme

kuuluvia ihmisiä jakamaan tarinoitaan CP-liiton viestintäkanavien välityksellä. Vertaistuen tarve korostuu elämän nivelvaiheissa: lapsen saadessa diagnoosin, kouluun siirryttäessä, teini-iässä, itsenäistymisen aikana sekä toimintakyvyn muuttuessa aikuisuudessa ja ikääntyessä.

Tuotamme materiaalia selkädinvamman liittyvistä kognition vaikeuksista. Lisäksi julkaisemme ruotsiksi sovelletut leikkikorttimme.

Huomioimme cp-oireyhtymään yleisesti liittyvän liitännäisöireen, kognition vaikeuksien, vaikutukset viestintään. Julkaisemme osan CP-lehdessä julkaistuista artikkeleista verkkosivuillamme ääneen luettuina. Panostamme videoiden tuottamiseen saavutettavuus huomioiden.

CP-LIITON VIE STINTÄKANAVAT

- verkkosivut cp-liitto.fi
- CP-lehti
- Facebook, Instagram, YouTube, WhatsApp
- Uutiskirje, Perheposti-uutiskirje
- Yhdistystiedote

Lissu Kiviniemi

JÄSENYHDISTYSTEN TUKENA

Vahvistamme jäsenyhdistysten johtamista, yhdistysten yhteistyötaitoja ja yhdistystoimijoiden voimavaroja. Aktiiviset, jaksavat ja motivoituneet yhdistystoimijat pystyvät vaikuttamaan sekä tukemaan jäsenyhdistystensä ihmisiä paikallisesti ja järjestämään vertaistukea tarjoavaa toimintaa.

Pohjana vuoden 2025 toimintamme painopisteille ovat keskustelut yhdistysten aktiivitoimijoiden kanssa ja vapaaehtoisten palautekyselyllä saatu palaute.

Tapahtumia ja toimintaa

Tuemme yhdistyksiä osallistavan ja vertaistukeen pohjautuvan toiminnan järjestämisessä sekä yhdistysten välisen yhteistyön järjestämisessä ja kehittämisessä. Koulutamme yhdistysten luottamushenkilöitä tehtäviinsä ja perehdytämme tarvittaessa uusia yhdistystoimijoita. Osaavat yhdistysten luottamushenkilöt ovat käyntikortti ympäröivään yhteiskuntaan ja vaikuttavat uusien jäsenten ja yhdistystoimijoiden mukaan saamiseen.

Jatkamme yksilöllistä sosiaaliohjausta ja -neuvontaa, jotta toimintapiiriimme kuuluvilla ihmisillä olisi tietoa oikeuksistaan ja mahdollisuus saada tarvitsemansa palvelut.

Teemme paikallista vaikuttamistoimintaa

ja olemme mukana eri järjestöverkostoissa ja muissa yhteistyöryhmissä. Tiedotamme yhdistyksiä hyvinvointialueiden ajankohtaisista asioista. Vahvistamme edelleen sairaaloiden kanssa tehtävää yhteistyötä (OLKA-toiminta).

Järjestämme yhdistyksille valtakunnallisen kehittämisviikonlopun, jossa lisäämme osallistujien hallitustyöskentelytaitoja, osaamista myönteisen ilmapiirin vahvistamiseen yhdistyksissä sekä vahvistamme heidän voimavaroja.

Juhlistamme liiton 60-vuotisjuhlavuotta Tästä kaikki alkoi -etä tapahtuman merkeissä. Tapaamisessa muistelemme yhdistystoiminnan aikoja menneiltä vuosilta. Juhlavuoden alueelliset kasvokkaiset tapahtumat ovat Oulussa, Vantaalla ja Jyväskylässä.

Pidämme säännöllisiä alueellisia etäyhdistyskahveja noin kerran kuukaudessa. Vietämme maailman CP-päivää eri alueilla yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa. Järjestämme valtakunnalliset ystävänpäiväkahvit 14.2.2025 hybriditapahtumana, jossa teemana on ystävyys. Syksyllä keskitymme tukemaan jaksamista Kaamoksen kaatajaiset -etä tapahtuman kautta.

Yhdistystoiminnan haasteet

Yleinen mielenkiinto yhdistystoimintaa kohtaan on viime vuosina vähentynyt. Ennen vain yhdistyksistä kasvokkain saatu tieto on nykyisin löydettävissä helposti verkosta.

Yhdistystoimijoiden ikääntyminen sekä nuorten ja lapsiperheiden mukaan saaminen aiheuttavat haasteita yhdistysten toiminnan jatkumisen osalta. Muutama yhdistys on jo lopettanut toimintansa ja joitakin yhdistyksiä on lopettamisuhan alla. Tavoitteemme on tehdä yhdistystoimintaan osallistumista houkuttelevammaksi uusille toimijoille esimerkiksi selkeän viestinnän avulla.

Myös taloudellisen tilanteen kiristyminen heikentää toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden kykyä maksaa jäsenmaksuja sekä maksaa osallistumismaksuja.

Merja Partanen, Tuula Koivula, Teija Ritvanen

NUORTEN OMA TOIMINTA

Toimintapiiriimme kuuluville 13–29-vuotiaille nuorille suunnattu toiminta tarjoaa vertais-tukea ja mielekästä tekemistä arkeen, tukee nuorten itsenäistymistä ja osallisuutta sekä edistää itsensä hyväksymistä ja mahdollisuuksia saada merkityksellisyiden kokemuksia.

Tuemme nuorten mahdollisuutta matalan kynnyksen vertaistukeen ja ystävyyssuhteiden muodostamiseen ylläpitämällä nuorten omaa WhatsApp-ryhmää.

Järjestämme nuorille yhden valtakunnallisen vertaisviikonlopun, jonka rakennamme nuorten omien toiveiden pohjalta. Lisäksi järjestämme mahdollisuuksien mukaan myös nuorten pop up -tapahtumia yhteistyössä yhdistysten kanssa eri puolilla Suomea.

Tuemme jäsenyhdistyksiä, jotta he innostuvat järjestämään nuorille toimintaa paikallisesti. Järjestämme jäsenyhdistysten nuorisovastaville säännöllisiä etätapaamisia ja tarjoamme yksilöllistä tukea toiminnan järjestämiseen yh-

distyksissä. Tavoitteena on, että säännöllinen alueellinen nuorten toiminta käynnistyy 1–2 alueella. Valtakunnallinen ja alueellinen nuorten toiminta antaa nuorille mahdollisuuden viettää aikaa ikätoverien kanssa ilman vanhempia, mikä on usein toimintapiiriimme kuuluville nuorille haastavaa ilman tukea.

Toiminta tukee nuorten irtautumista vanhemmista matalalla kynnyksellä sekä mahdollistaa toimijuuden kehittymisen ja itsenäistymisen harjoittelun, kun nuoret pääsevät toimimaan vieraan avustajan kanssa ja tekemään päätöksiä ilman vanhempien ohjausta ja valvontaa. Samalla nuoret harjoittelevat kaveri- ja vuorovaikutustaitoja.

Teemme yhteistyötä Nuorisoyhteistyö Seitin kanssa sekä Vammaisjärjestöjen nuorisoyhteistyöverkoston VNY:n kanssa. Verkostoidumme nuorisotalon toimijoiden kanssa muun muassa NUORI2025-tapahtumassa.

Virpi Peltomaa

LIKUNNAN ILO KUULUU KAIKILLE

Toimintamme tavoite on, että kaikenikäiset toimintapiiriimme kuuluvat ihmiset innostuvat liikkumaan ja saavat lisää mahdollisuuksia liikkua arjessaan. Lisäämme myös varhaiskasvatuksen ja liikunnan ammattilaisten ymmärrystä soveltavasta liikunnasta, jotta he voivat omassa työssään edistää yhdenvertaisuutta.

Tuomme tutuksi positiivisen kehosuhteen teemaa sekä soveltavan liikunnan mahdollisuuksia. Järjestämme CP-liiton 60-vuotisjuhlavuoden kunniaksi liikunnallisen tapahtuman yhdessä liiton perhetoiminnan kanssa. Teemme yhteistyötä Malikkeen kanssa yhdenvertaisten luontotapahtumien parissa ja olemme mukana heidän ohjausryhmässä. Rohkaisemme toimintapiiriimme kuuluvia ihmisiä osallistumaan Apuväline-messuille Tampereelle, jossa on Paralympia-komitean organisoima liikuntamaa, ja tiedotamme heitä harrastusmahdollisuuksista, kuten cp-jalkapallon pelaamisesta.

Liikunnan suunnittelijamme on mukana liiton muidenkin tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa sisällyttäen liikunnallisia teemoja osaksi tapahtumien ohjelmaa. Järjestämme myös yhdistysten liikuntavastaavien etätapaamisia, joilla tuemme yhdistysten oman liikuntatoiminnan järjestämistä.

Virpi Peltomaa

ROHKEUTTA OLLA OMA ITSENSÄ

Toimintamme tarjoaa toimintapiiriimme kuuluville aikuisille mahdollisuuksia tehdä ja kokea itselle merkityksellisiä, aikuisille tavanomaisia asioita, jotka eivät muuten ole mahdollisia omassa arjessa. Tavoitteenamme on myös vahvistaa ympäristön ja yhteiskunnan ymmärrystä cp-vamman, mmc:n ja hydrokefalian vaikutuksista ihmisten arkeen.

Aikuisten elämänlaatua heikentävät merkittävästi yksinäisyys, toimintamahdollisuuksien rajallisuus ja vastavuoroisten sosiaalisten kontaktien puute. Tämä vaikuttaa monin tavoin minäkuvaan, itsensä hyväksymiseen ja motivaatioon tavoitella parempaa elämänlaatua ja itselle merkityksellisiä asioita. Masennus on melko yleistä, mutta siihen ei välttämättä ole saatavilla asianmukaista hoitoa. Henkilöt, joilla ei ole sähköisessä asiointinnissa tarvittavia laitteita ja/tai osaamista, ovat syrjäytymisvaarassa.

Toimintamme kautta varmistamme, että toimintapiiriimme kuuluvilla aikuisilla on vertaisverkostoja, jotka torjuvat yksinäisyyttä ja auttavat jaksamaan, sekä tietoa ja toimintavalmiuksia, joiden avulla omassa elämässä tapahtuvia asioita voi käsitellä ja hallita.

Kohtaamisia ja tukea digitaitoihin

Toimintaamme ja toimintapiirimme ihmisiä haastavat monenlaiset muutokset. Esimerkiksi kiihtyvä digitalisaatio jättää monia toimintapiirimme ihmisiä yhteiskunnan ulkoreunoille. Tuemme heitä tarjoamalla tietoa apuvälineratkaisuista sekä vertais- ja vapaaehtoistoimintana toteutettavaa digiopastusta. Aikuisten on mahdollista osallistua ja käyttää omaa osaamistaan muiden hyväksi esimerkiksi vertaistukijana, tapahtumien suunnittelijana ja digineuvojana.

Järjestämme vertais- ja teemaviikonloppuja, vertaisryhmiä, teemailtoja ja elämäntaitovalmennusta. Koordinoimme tarvittaessa myös alueellisia vertaistuki-iltoja ja -kohtaamisia sekä paikallisia ryhmiä ja verkostoja. Käsittelemme kohtaamisissa aiheita, joita on toivottu, kuten ikääntymisen haasteita, oppimista sekä kognitiivista, psykososiaalista ja

fysiologista uupumusta, rakon ja suolen toimintaa, kipua, spastisuutta sekä niiden lääkkeitä sekä työllisyyttä ja työllistymistä. Järjestämme tilaisuuksia oman vamman käsittelyyn ja vertaistukea muuttuvan toimintakyvyn kanssa elämiseen.

Vahvistamme ihmisten uskoa itseensä ja toimintavalmiuksiinsa, oman vamman hyväksymistä sekä rohkeutta olla oma itsensä. Järjestämme ajanvarauksella ohjausta ja neuvontaa palveluista, sosiaaliturva-asioista ja mieltä painavista asioista.

Muutoksia ja uusia haasteita

Etävertaisryhmiin osallistuminen ei enää kiinnosta aiemmassa laajuudessa koronan väistymisen myötä, joten keskitymme myös järjestämään kasvokkaisia kohtaamisia.

Toiminnassamme ja siitä aiheutuissa kustannuksissa on huomioitava, että Moijalan kurssikeskus ei ole enää myymispäätöksen jälkeen käytettävissä lähikohtaamisiin ja vertaisviikonloppuihin. Etsimme vaihtoehtoisia, edullisia ja esteettömiä tapahtumapaikkoja. Varaudumme yleiseen kustannustason nousuun. Hintojen nouseminen vaikuttaa myös matkakustannuksiin. CP-liitto tukee toimintapiiriimme kuuluvien ihmisten matkakustannuksia järjestämällä kuljetuksia ottaen huomioon yksilölliset tarpeet kuljetuksissa.

Heidi Huttunen

HENGÄHDYSHETKIÄ, ILOA JA ELÄMYKSIÄ

Tarjoamme toimintaa perheille, joissa lapsella on vamma. Toimintamme kautta perheet voivat löytää vertaisia, keinoja jaksaa arjessa ja toiveikkuutta tulevaan. Tarjoamme perheille ja heidän kanssa toimiville ammattilaisille tietoa lapsen vammasta, jonka avulla heillä on paremmat valmiudet tukea lapsen kehitystä.

Vammaisen lapsen hyvinvointi ja osallisuus ovat vahvasti sidoksissa perheen ja lähiyhteisön hyvinvointiin sekä yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja tukeen. Perheiden huolet liittyvät arjen sujumiseen, joihin vaikuttavat vammaisen lapsen palvelujen ja tukitoimien saatavuus ja sujuvuus. Nämä kohdistuvat hyvinvointialueisiin ja vuoden 2025 alusta voimaantulevaan uuteen vammaispalvelulakiin.

Perheiden arjessa korostuu vanhempien vaikeus keskittyä tavalliseen perhe-elämään, lapsen kasvun tukemiseen, omaan hyvinvointiin ja parisuhteeseen. Perheet tarvitsevat helppotusta arjen kuormitukseen, tukea lapsen kehityksen eri vaiheissa, sekä apua vanhempien jaksamisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Iloa ja pieniä elämyksiä

Perheet tarvitsevat tukea erityisesti lapsuuden ja nuoruuden tärkeissä vaiheissa, kuten koulun aloittamisessa, ystävyssuhteiden muodostamisessa ja nuoren itsenäistymisen tukemisessa. Monia vanhempia yhdistää uupumus. Lapsiperheet kaipaavat raskaan arjen ja huolien vastapainoksi iloa ja pieniä elämyksiä vertaisten parissa. Perheet tarvitsevat kokemuksia mahdollisuudesta vaikuttaa omaan elämäänsä ja ympäristöönsä.

Lapsiperhetoimintamme pääpaino on tarjota yhteisöllisiä hetkiä, joissa saa keventää kuormaa ja nauttia. Samalla tarjoamme tietoa ja tukea, joiden avulla osallistujat voivat edistää koko perheen hyvinvointia. Järjestämme kasvokkaisia kohtaamisia, joissa perheet voivat rentoutua, virkistyä ja tutustua toisiin perheisiin, joissa lapsella on samankaltainen tilanne. Tuemme perheitä löytämään itselleen sopivaa vertaistukea.

Tuemme perheitä palvelujärjestelmässä

sukkuloimisessa sekä sosiaali- ja terveystalouden ammattilaisia lisäämällä heidän tietoa toimintapiirimme kuuluvien perheiden tuen ja avun tarpeista.

Kerromme CP-liiton tarjoaman tuen ja tiedon muodoista lapsiperheille ja kohtaamme ammattilaisia muun muassa NUORI2025-messuilla, Educa-messuilla ja Apuvälinemessuilla.

Lapsiperheverkosto tukena

Perustamme lapsiperheverkoston, jonka vapaaehtois- ja vertaistukitoiminta tarjoaa perheille uudenlaista merkityksellisyyden kokemusta ja vahvistaa perheiden osallisuutta CP-liiton toiminnassa. Lapsiperheverkoston kautta perheet pääsevät vaikuttamaan suoraan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen omien kokemustensa pohjalta. Vapaaehtoistyö tarjoaa voimaantumisen kokemuksia, lisää yhteisöllisyyttä ja vastaa perheenjäsenten tarpeisiin saada vertaistukea.

Otamme perheiden toiminnassa huomioon vanhempien uupumuksen lisäksi perheiden kokemat taloudelliset haasteet. Järjestämme etätapahtumia, kuten "Vertaistuen tarinoita"-iltoja vanhemmille, jolloin osallistumisesta ei aiheudu matkakuluja eikä ylimääräisiä järjestelyjä. Tarjoamamme vertaisviikonloput ovat myös maksuttomia edellä mainittujen syiden takia.

Sanna Tuisku-Lehto

AITOJA KOHTAAMISIA JA UUSIA YSTÄVIÄ

Sosiaalisen valmennuksen tavoitteena on CP-liiton toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden toimijuuden ja osallisuuden vahvistuminen vertaisuuden tuomien voimavarojen avulla. Tuemme eri-ikäisten osallistujien myönteistä minäkuva, jaksamista ja sosiaalisia suhteita. Mahdollistamme osallistujille aidon kohtaamisen, oman äänen löytymisen ryhmässä sekä itselle tärkeiden asioiden käsittelyn ja elämyksellisen toiminnan yhdessä vertaisten kanssa.

CP-liiton toimintapiiriin kuuluvien ihmisten elämään vaikuttavat erityisesti toimeentulon kaventuminen, hyvinvointialueiden vastuulla olevien julkisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen niukentuneet resurssit sekä riittävien kuntoutuspalvelujen saamisen vaikeudet. Näiden haasteiden keskellä pyrimme vahvistamaan ihmisten toivoa ja toiveikkuutta.

Toiminta perustuu kasvokkain kohtauksiin, jotka sisältävät ohjattuja vertaiskeskusteluja ja luentoja sekä luovaa ja rentouttavaa toimintaa ryhmissä. Osallistumme järjestötoimintaan CP-liiton juhluvuoden tapahtumiin ja messuille. Viestimme sosiaaliturvaan ja kuntoutukseen liittyvistä asioista uutiskirjeissä ja *CP-lehdessä*.

Järjestämme sosiaalisena valmennuksena yhteensä kuusi lähikurssia (5 vrk) ja kolme vertaisviikonloppua (2–3 vrk). Neljä lähikurssia on tarkoitettu perheille ja kaksi aikuisille. Kaksi vertaisviikonloppua kohdistamme nuorille (13+) ja yhden ikääntyville aikuisille (55+). Lisäksi järjestämme toimintavuoden aikana esiin nousevien tarpeiden mukaan 1–3 matkailun kynnyksen vertaistapaamista, joihin varataan yöpymismahdollisuus.

Annamme yksilöllistä sosiaaliohjausta ja neuvontaa kurssien ja viikonloppujen yhteydessä, puhelimitse sekä etäyhteydellä.

Toimintaympäristö

Rahoittajan linjauksen mukaan toiminta tulee kohdistaa niille, jotka sitä eniten tarvitsevat ja siitä hyötyvät eli joiden osallisuutta ja toimijuutta voimme vahvistaa myös pidemmällä aikavälillä. Olemme seuranneet toiminnan

tuloksellisuutta systemaattisesti osallistujakyselyjen ja työntekijäraporttien avulla sekä kehittäneet kurssikonseptia ja sisältöjä yhdessä kurssityöntekijöiden kanssa.

Havaintojemme perusteella perheet kaipaavat tukea vanhempien jaksamiseen, vertaisuutta, lasten toimintamahdollisuuksien laajentumista sekä vertaiskavereita lapsille. Lapsiperheillä, joilla ei entuudestaan ole kokemusta vastaavista tapahtumista, on iso kynnys tulla kurssille. Kerran osallistuttuaan perheet tulevat mielellään uudelleen ja toivovat kohtaavansa aiemmin tapaamiaan perheitä. Perhekurssien nykyinen toimintamalli vaikuttaa vastaavan hyvin perheiden tarpeita myös tässä ajassa.

Nuoret toivovat kursseilta uusia ystäviä, uusien asioiden oppimista ja oman elämämpiirin laajentumista, mikä palautteiden mukaan on toteutunutkin. Kynnys lähteä yksin pois kotoa pidemmäksi aikaa on edelleen korkea. Järjestämme heille viikonloppukurssseja, joiden aikana on tilaisuus tutustua ja ystävystyä.

Aikuisille tärkein osallistumisperuste on ollut yhteisöllisyyden kokemus ja kiinnostava tekeminen.

Osallistujat ovat pääosin olleet paljon apua tarvitsevia henkilöitä, joille Moijalan kurssikeskus ympäristönä on mahdollistanut osallistumisen ja tavoitteellisen ryhmätoiminnan esteettömässä ympäristössä.

Moijalan kurssikeskus ei ole enää käytettävissä vuonna 2025. Jatkossa joudumme toteuttamaan aikuisten kurssit kylpylä- tai hotellityyppisissä ympäristöissä.

Tarvittaessa mahdollistamme osallistumisen korvaamalla matkakulut kurssipaikalle ja kotiin.

Huolehdimme, että osallistujien on mahdollista täydentää tai jatkaa sosiaalisen valmennuksen kursseilla alkanutta prosessiaan CP-liiton perhe-, aikuis- ja aluetoiminnan järjestämissä diagnoosiin tai teemaan perustuvissa vertaisryhmissä ja -tapahtumissa.

Päivi Ritvanen

PERHELOMITUSTOIMINTA VAHVISTAA VANHEMPIEN VOIMAVAROJA

Perhelomitusta voidaan myöntää CP-liiton toimintapiiriin kuuluville perheille, joissa huollettavalle ei ole myönnetty omaishoidon tukea. Perheet kokevat itsensä monin tavoin väliinputoajiksi, koska eivät saa tukea julkiselta sektorilta lapsen hoitamiseen ja arjessa jaksamiseen. Perhelomitus tukee perheiden jaksamista ja osallisuutta kuormittavassa elämäntilanteessa. Kuormitus on näkynyt perhelomitustoiminnan hakemusten lisääntymisenä sekä pidempinä haettuina perhelomitusjaksoina.

Perhelomitustoiminnan avulla vanhemmat saavat tarvitsemaansa lepoa ja voimavaroja, aikaa parisuhteelleen sekä kokemuksen siitä, että lapsi pärjää muidenkin hoidossa. Lapset oppivat toimimaan myös muiden kuin oman vanhemman avustamina.

Lomitusta on mahdollista saada 12 vuorokautta vuodessa. Perheet hankkivat lomitajan itse ja liitto maksaa korvauksen lomitajalle, kun työ on suoritettu. Vuoden 2025 alusta liiton toimintakäytäntö muuttuu siten, että lomittaja haastatellaan etäyhteydellä ennen lomituksen alkamista. Lomitusta haetaan verkkosivuiltamme osoitteessa cp-liitto.fi/perhelomitustoiminta.

Perheet tarvitsivat tukitoimia, mutta vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain

mukaista kotiin tarjottavaa palvelua/lastenhoitoapua ei käytännössä ole mahdollista saada. Vammaispalvelulain mukainen tilapäishoito ei välttämättä vastaa lainkaan toimintapiiriimme kuuluvien perheiden tarpeisiin. Tilapäishoito on yleensä tarkoitettu ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville lapsille, jolloin lapset, joilla on lievempi vamma, jäävät palvelun ulkopuolelle. Tilapäishoitoa ei voi myöskään saada vanhempien uupumuksen vuoksi. Siksi perhelomitustoiminnan tarjoaminen on edelleen merkittävä jaksamista vahvistava tekijä lapsiperheidemme arjessa.

AVUSTAJAPALVELU TUKEE OSALLISUUTTA

Avustajapalvelua voidaan myöntää CP-liiton toimintapiiriin kuuluville vammaisille henkilöille osallisuutta tukevaan toimintaan kuten harrastuksiin, yhteiskunnalliseen toimintaan tai matkustamiseen siltä osin, kun hyvinvointialueiden myöntämä palvelu ei sitä riittä kattamaan. Osallisuuden vahvistaminen lisää kokemuksia yhteisöön kuulumisesta ja mahdollisuuksia vaikuttaa omaan elämään ja yhteiskunnallisiin asioihin. Avustajapalvelua

hyödynnetään myös yleisavustajien palkkaamiseen liiton omissa tapahtumissa.

Palvelua myönnetään yhdelle hakijalle enintään 70 tuntia vuodessa. CP-liitto maksaa avustajan palkkion muttei muita kuluja. Avustajapalvelua myönnetään kertaluonteisesti ennalta anotuksi ajaksi. Hakulomake on verkkosivuiltamme osoitteessa cp-liitto.fi/avustajapalvelu.

Virpi Peltomaa

MIELEKÄSTÄ JA TURVALLISTA ARKEA

Tarjoamme vammaisille henkilöille asumis- palveluja, päivätoimintaa, henkilökohtaista apua ja tulkkauspalveluja. Lisäksi tarjoamme kommunikaatio-opetusta ja -ohjausta vammaisille henkilöille sekä heidän läheisilleen.

Hyödynnämme palvelutoiminnan tuottamisesta saatua tietoa toimintapiirimme kuuluvien ihmisten oikeuksien valvonnassa. Lisäksi palvelutoiminnasta saadut tuotot vahvistavat CP-liiton maksuvalmiutta, omaa pääomaa ja varmistavat toiminnan jatkuvuutta.

CP-liiton strategian Laadukasta palvelutoimintaa -tavoitteisiin edetään seuraavien tavoitteiden avulla: henkilöstön osaaminen, ajanmukaiset palvelut, CP-liiton toimintapiiriin kuuluvien ihmisten huomioon ottaminen palveluissa, toimitilojen ajanmukaisuus sekä hyvä hallinto.

Asumispalvelut, päivätoiminta ja henkilökohtainen apu

Tuotamme vammaispalvelulain mukaista palveluasumista Halisten palveluasunnoissa Turussa ja Laajasalon palveluasunnoissa Helsingissä. Lisäksi tuotamme vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa Helsingin Malmilla ja henkilökohtaista apua ostopalveluna Halisten palveluasunnoissa.

Alan yleiseen tason verraten yksikköjemme henkilöstötilanne on hyvä. Olemme panostaneet henkilöstön pysyvyyteen parantamalla työkäytäntöjä. Sote-koulutetun henkilöstön riittävää määrää varmistetaan aktiivisella rekrytoinnilla.

Osallistumme rekrytointitapahtumiin, jat-

kamme oppilaitosyhteistyötä ja palkkaamme oppisopimusopiskelijoita yksiköihimme. Kehitämme edelleen henkilöstön tehtävänkuvia ja muutamme ammattinimikkeitä, jotta työtehtävien koulutusvaateet tulevat selkeämmin esille ja voimme kehittää työkäytäntöjä.

Järjestelmät ja palvelun laatu

Olemme käynnistäneet Kanta-palveluiden sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon liittymisen käyttöönoton valmistelut vuoden 2024 aikana. Vammaispalveluiden osalta tiedonsiirrot aloitetaan syksyllä 2025. Panostamme kirjaamisen käytäntöjen yhdenmukaistamiseen kaikissa yksiköissämme. Tavoitteena on aloittaa kirjaamisen käytäntöjen kehittäminen niin, että asiakkaat ovat osittain mukana päivittäisessä kirjaamisessa.

Lisäämme asiakkaiden osallistamista asumispalveluyksiköiden toimintaan. Järjestämme yhteisiä asiakastapaamisia ja lisäämme asiakkaiden kanssa vietettyä aikaa ulkoilujen sekä esimerkiksi omahoitajakeskustelujen tai muun yhteisen tekemisen merkeissä. Päivätoiminnassa otamme käyttöön mobiili-asiakastietojärjestelmän, jotta voimme tehdä kirjaamisen yhdessä asiakkaan kanssa.

Ryhdyimme seuraamaan yhteisen tekemisen toteutumista myös asiakastietojärjestelmän avulla. Vuoden 2025 teemana yksiköissä on osallisuus ja mitä se tarkoittaa asiakkaan ja henkilöstön näkökulmasta.

Heidi Boman

Puhetupakeskus

Puhetupakeskus tuottaa tulkkauspalveluja puhevammaisille ihmisille sekä kommunikaatio-opetusta ja kommunikaatio-ohjausta puhevammaisille ihmisille ja heidän läheisilleen. Pääosa Puhetupakeskuksen tuottamista tulkkauspalveluista tuotetaan Kelan hankinnan perusteella.

CP-liiton toiminnanjohtaja on Kelan vammaisten tulkkauspalvelun yhteistyöverkostossa, joka seuraa tulkkauspalveluja. Tulkkipalvelustaava on Kehitysvammaliiton Papunetin ohjausryhmän jäsen. Ohjausryhmän tehtävänä on edistää puhevammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa. Tulkkipalvelustaava on myös opetushallituksen alaisen tulkkauksen työelämätoimikunnan jäsen.

Juha Lappalainen

TALOUS, TILAT JA LAKISÄÄTEISET ASIAT

Suomen CP-liiton toiminnan edellytyksinä ovat lainsäädännön, sopimusten ja muiden velvoitteiden edellyttämät asiat. Näiden velvoitteiden toteuttaminen vaatii asioiden hallitsemista sekä toimihenkilöiltä että luottamushenkilöiltä. CP-liiton toimintaa valvovat Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA), hyvinvointialueet, tilintarkastajat ja kansalaiset. Nämä muodostavat kuvan siitä, miten asioita hoidetaan CP-liitossa. Kyse on sidosryhmiemme luottamuksesta CP-liiton tärkeään toimintaan.

Talous

Talouden osalta tulojen ja menojen seuranta ovat tärkeitä toimintamme kannalta. Nämä tarkoittavat tulojen ja menojen ennakointia vuotta niin tulojen, menojen, maksuvalmiuden ja riskien osalta. Näistä on oltava tilannekuva ja näitä käsitellään osana taloudellista katsausta hallituksen kokouksissa.

Tulojen osalta tärkeimmät ovat Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) avustukset ja palvelutoiminnan tuotot. Jäsenmaksuilla ja lahjoituksilla on myös tietty merkitys. Talouden osalta palvelutoiminnan tuotoilla on tärkeä merkitys sekä maksuvalmiuden turvaamisen osalta että palvelutoiminnan tuotot voidaan vapaasti kohdentaa eri toimintoihin. STEA avustuksia voidaan käyttää vain niille tarkoitettuihin asioihin.

Kustannusten osalta kiinnitetään huomiota käyttötalouteen, hankintoihin ja kustannustehokkaisiin ratkaisuihin. Suuri menoerä ovat henkilöstökustannukset, joihin liittyy riskejä muun muassa lomapalkkavarausten osalta. CP-liiton 60 toimintavuosi lisää menoja.

Tulevina vuosina talouden seuraaminen ja sopeuttamistoimenpiteet ovat keskiössä. On hyvä, että CP-liitto on aloittanut talouden ja toiminnan sopeuttamisen ja rationalisoinnin.

Tilat

Tilat sisältävät CP-liiton keskustoimiston, päivätoiminnan tilat, Halisten palveluasuntojen tilat, Laajasalon palveluasuntojen tilat ja joh-

tavan järjestösuunnittelijan tilan Kuopiossa. Vuonna 2025 jatketaan ratkaisun hakemista keskustoimiston ja päivätoiminnan tilojen osalta, kuten hallitus on päättänyt vuonna 2024. Tilat muodostavat erään merkittävän riskitekijän. Sen vuoksi on hankittava asiantuntijuutta, jotta riskejä saadaan minimoitua osaamisen kautta.

Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti tila-asioista ja se päättää tarvittavista asioista esitysten pohjalta. Tiloihin liittyviä korjauksia ei voida rahoittaa STEA avustuksilla.

Lakisääteiset asiat

Toimintamme edellytyksinä ovat lakisääteisten toimijoiden asioiden toteuttaminen kuten STEAn avustusten noudattamisen ehdot, kirjanpidon vaatimukset, työterveyshuolto ja työnantajan työsuhteisiin liittyvät velvoitteet. Nämä vaativat osaamista ja seuranta hallituksen ja johtoryhmän osalta. Nämä asiat on hoidettava erityisen vastuullisella tavalla, jotta Suomen CP-liitto täyttää tehtävänsä jäsenistölleen ja muille sidosryhmilleen.

Juha Lappalainen

**NÄKYVÄÄ
VAIKUTTAMISTYÖTÄ**

**VÄLITTÄVÄÄ VERTAISTUKEA
JA OSALLISTAVAA TOIMINTAA**

**RIITTÄVÄT
TOIMINTARESURSSIT**

**LAADUKASTA
PALVELUTOIMINTAA**

IHMINEN LÄHELLÄ

Suomen CP-liitto ry

- **VÄLITTÄMINEN**
- **OSALLISUUS**
- **VAIKUTTAVUUS**

Suomen CP-liitto on valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Kohderyhmäämme kuuluvat ihmiset, joilla on cp-vamma, mmc, hydrokefalia, normaalipaineinen hydrokefalia sekä heidän läheisensä. Kohderyhmäämme kuuluvat myös ihmiset, joilla on motorisen oppimisen vaikeus tai lievempiä motoriikan vaikeuksia.

SUOMEN CP-LIITTO RY

Malmin kauppatie 26
00700 Helsinki

toimisto@cp-liitto.fi
cp-liitto.fi/yhteystiedot

CP-LIITTO.FI

